

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده علوم تغذیه و صنایع غذایی

مخاطبان: دانشجویان ترم ۱ کارشناسی ارشد تغذیه (غیر مرتبط)

عنوان درس: رژیم درمانی ۱

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه، ساعت ۸-۱۰

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

مدرس: دکتر داود سلیمانی و دکتر امیر باقری

زمان ارائه درس: شنبه، ساعت ۱۰ تا ۱۲

طرح طرح درس: دکتر داود سلیمانی

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

آشنا ساختن دانشجویان با اصول رژیم درمانی و نحوه تنظیم رژیم های غذایی در مراکز درمانی

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی فراگیران با تیم درمان و پرونده پزشکی
- ۲- آشنایی فراگیران با واژگان پزشکی و علائم اختصاری موجود در پرونده های پزشکی
- ۳- آشنایی فراگیران با گزارش پیشرفت و نحوه نوشتن گزارش پیشرفت مراقبتهای تغذیه ای
- ۴- آشنایی فراگیران با نحوه مصاحبه با بیمار
- ۵- آشنایی فراگیران با نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه بیماران بستری ۱
- ۶- آشنایی فراگیران با نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه بیماران بستری ۲
- ۷- آشنایی فراگیران با نحوه ارزیابی رژیم غذایی بیماران بستری ۳
- ۸- آشنایی فراگیران با رژیمهای معمولی بیمارستانی
- ۹- آشنایی فراگیران با رژیمهای تغییر یافته بیمارستانی (مایع زلال، مایع کامل، نرم، رژیم دیسفاژی، محدود از فیبر، پرفیبر، پرکالری و پرپروتئین)
- ۱۰- آشنایی فراگیران با بیماریهای ذخیره گلیکوژن و اختلالات اکسیداسیون اسیدهای چرب
- ۱۱- آشنایی فراگیران با رژیم های غذایی در اختلالات متابولیکی (فیبروکیستیک و بیماری شربت افرا)
- ۱۲- آشنایی فراگیران با رژیم های غذایی در اختلالات متابولیکی (فنیل کتونوری و گالاکتوزمی)
- ۱۳- آشنایی فراگیران با رژیم های غذایی در استرسهای متابولیکی (عفونت، سوختگی و جراحی)
- ۱۴- آشنایی فراگیران با نحوه تغذیه با لوله و گاوژ

۱۵- آشنایی فراگیران با تغذیه وریدی

۱۶- آشنایی فراگیران با تداخلات غذا و دارو

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول:

آشنایی فراگیران با تیم درمان و پرونده پزشکی در بیمارستان

اهداف ویژه جلسه اول:

۱-۱) آشنایی فراگیران با تیم درمان و جایگاه متخصص تغذیه در آن

۲-۱) آشنایی فراگیران با پرونده پزشکی بیمار

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۱) تیم درمان را بشناسد و جایگاه متخصص تغذیه در آن را توضیح دهد.

۲-۱) انواع پرونده های پزشکی و اجزای آن را توضیح بدهد.

هدف کلی جلسه دوم:

آشنایی فراگیران با واژگان پزشکی و علائم اختصاری موجود در پرونده های پزشکی

اهداف ویژه جلسه دوم:

۱-۲) آشنایی فراگیران با پسوندها، پیشوندها و کلمات ترکیبی رایج در علم پزشکی

۲-۲) آشنایی فراگیران با علائم اختصاری موجود در پرونده های پزشکی

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۲) پسوندها، پیشوندها و کلمات ترکیبی رایج در علم پزشکی را توضیح دهد.

۲-۲) علائم اختصاری موجود در پرونده های پزشکی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه سوم:

آشنایی فراگیران با گزارش پیشرفت و نحوه نوشتن گزارش پیشرفت مراقبتهای تغذیه ای

اهداف ویژه جلسه سوم:

۱-۳) آشنایی فراگیران با گزارش پیشرفت و اجزای آن

۲-۳) آشنایی فراگیران با نحوه نوشتن گزارش پیشرفت مراقبتهای تغذیه ای

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۳) گزارش پیشرفت و اجزای آن را توضیح دهد.

۲-۳) نحوه نوشتن گزارش پیشرفت مراقبتهای تغذیه ای را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه چهارم:

آشنایی فراگیران با نحوه مصاحبه با بیمار

اهداف ویژه جلسه چهارم:

۱-۴) آشنایی فراگیران با مصاحبه با بیمار و هدفهای انجام مصاحبه

۲-۴) آشنایی فراگیران با انواع سؤالات در مصاحبه با بیمار (سؤالات باز و بسته)

۳-۴) آشنایی فراگیران با نحوه کنترل مصاحبه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۴) مصاحبه با بیمار و هدف از انجام مصاحبه را توضیح دهد.
- ۲-۴) انواع سؤالات در مصاحبه با بیمار (سؤالات باز و بسته) را توضیح دهد.
- ۳-۴) نحوه کنترل مصاحبه و خلاصه کردن آن را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم:

آشنایی فراگیران با نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه بیماران بستری ۱

اهداف ویژه جلسه پنجم:

- ۱-۵) آشنایی فراگیران با ارزیابی وضعیت تغذیه
  - ۲-۵) آشنایی فراگیران با اندازه گیریهای آنتروپومتریک (قد، وزن، اندازه جثه، ذخایر چربی، چین پوستی، پروتئین های سوماتیک)
- در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۵) ارزیابی وضعیت تغذیه را توضیح دهد.
- ۲-۵) نحوه اندازه گیریهای آنتروپومتریک (قد، وزن، اندازه جثه، ذخایر چربی، چین پوستی، پروتئین های سوماتیک) را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ششم:

آشنایی فراگیران با نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه بیمار ان بستری ۲

اهداف ویژه جلسه ششم:

- ۱-۶) آشنایی فراگیران با اندازه گیریهای بیوشیمیایی (پروتئینهای سرم، فعالیت ایمنی، پروتئینهای احشایی)
- در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۶) مقادیر آزمایشگاهی پروتئینهای سرم، فعالیت ایمنی، پروتئینهای ساختمانی را تفسیر نماید.
- ۲-۶) سایر اندازه گیریهای هماتولوژیک (آهن، کم خونیها، لیپیدها) را تفسیر نماید.
- ۳-۶) میزان نیاز به انرژی، پروتئین و مایعات را شرح دهد.

هدف کلی جلسه هفتم:

آشنایی فراگیران با نحوه ارزیابی رژیم غذایی بیمار بستری ۳

اهداف ویژه جلسه هفتم:

- ۱-۷) آشنایی فراگیران با روشهای ارزیابی رژیم غذایی (یادآمد ۲۴ ساعت خوراک، ثبت غذایی، پرسشنامه بسامد خوراک)
  - ۲-۷) آشنایی فراگیران با برآورد میزان مواد مغذی رژیم غذایی و مقایسه با راهنماهای غذایی DRI (لیست جانیشینی و هرم غذایی)
- در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۷) انواع روشهای ارزیابی رژیمهای غذایی را توضیح دهد.
- ۲-۷) نحوه ارزیابی کفایت رژیم غذایی را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه هشتم:

آشنایی با انواع رژیمهای بیمارستانی

اهداف ویژه جلسه هشتم:

- ۱-۸) آشنایی فراگیران با رژیم معمولی، رژیم پرکالری و پرپروتئین، رژیم محدود از فیبر و رژیم پر فیبر
- در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۸) مشخصات رژیم معمولی را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.
- ۲-۸) مشخصات رژیم پرکالری و پرپروتئین را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.

- ۳-۸) مشخصات رژیم پر فیبر را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.
۴-۸) مشخصات رژیم محدود از فیبر را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.

هدف کلی جلسه نهم:

آشنایی فراگیران با رژیمهای تغییر یافته بیمارستانی

اهداف ویژه جلسه نهم:

- ۱-۹) آشنایی فراگیران با رژیم مایع زلال، رژیم مایع کامل، رژیم نرم، رژیم دیسفاژی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۹) مشخصات رژیم مایع زلال را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.
۲-۹) مشخصات رژیم مایع کامل را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.
۳-۹) مشخصات رژیم نرم را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.
۴-۹) مشخصات رژیم دیسفاژی را توضیح دهد و موارد کاربرد و کفایت تغذیه ای آن را با یک نمونه رژیم غذایی شرح دهد.

هدف کلی جلسه دهم:

آشنایی فراگیران با رژیم های غذایی در اختلالات متابولیکی (بیماریهای ذخیره گلیکوژن و اختلالات اکسیداسیون اسیدهای چرب)

اهداف ویژه جلسه دهم:

- ۱-۱۰) آشنایی فراگیران با بیماریهای ذخیره گلیکوژن و اختلالات اکسیداسیون اسیدهای چرب

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۰) بیماریهای ذخیره گلیکوژن را توضیح دهد و نقش متخصص تغذیه را در درمان آنها تشریح نماید.
۲-۱۰) اختلالات اکسیداسیون اسیدهای چرب را توضیح دهد و نقش متخصص تغذیه را در درمان آنها تشریح نماید.

هدف کلی جلسه یازدهم:

آشنایی فراگیران با رژیمهای غذایی در اختلالات متابولیکی (فیبروکیستیک و بیماری شربت افرا)

اهداف ویژه جلسه یازدهم:

- ۱-۱۱) آشنایی فراگیران با رژیمهای غذایی در فیبروکیستیک
۲-۱۱) آشنایی فراگیران با رژیمهای غذایی در بیماری شربت افرا

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۱) بیماری فیبروکیستیک را با رژیم ویژه آن توضیح دهد.
۲-۱۱) بیماری شربت افرا را با رژیم ویژه آن توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوازدهم:

آشنایی فراگیران با رژیمهای غذایی در اختلالات متابولیکی (فنیل کتونوری و گالاکتوزمی)

اهداف ویژه جلسه دوازدهم:

- ۱-۱۲) آشنایی فراگیران با رژیمهای غذایی در اختلالات متابولیکی (فنیل کتونوری و گالاکتوزمی)

در پایان دانشجو قادر باشد

- ۱-۱۲) بیماری فنیل کتونوری را با رژیم ویژه آن توضیح دهد.
۲-۱۲) بیماری گالاکتوزمی را با رژیم ویژه آن توضیح دهد.

هدف کلی جلسه سیزدهم:

آشنایی فراگیران با رژیمهای غذایی در استرسهای متابولیکی (عفونت، سوختگی و جراحی)

اهداف ویژه جلسه سیزدهم:

۱-۱۳) آشنایی فراگیران با استرسهای متابولیکی و نقش تغذیه در آنها

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۳) پاسخ متابولیکی به استرس را توضیح دهد.
- ۲-۱۳) نحوه از دست رفتن نیتروژن را توضیح دهد.
- ۳-۱۳) اثرات تغذیه بر استرسهای متابولیکی را توضیح دهد.
- ۴-۱۳) نیاز به پروتئین، انرژی و ریزمغذیها را تشریح نماید.

اهداف کلی جلسه چهاردهم:

آشنایی فراگیران با نحوه تغذیه با لوله و گاوآژ

اهداف ویژه جلسه چهاردهم:

۱-۱۴) آشنایی فراگیران با تغذیه با لوله و فرمولاهای بکار رفته در این روش

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۴) معیارهای لازم برای حمایت تغذیه ای مناسب را توضیح دهد.
- ۲-۱۴) انواع روشهای تغذیه با لوله را توضیح دهد.
- ۳-۱۴) انواع فرمولاهای بکار رفته در تغذیه با لوله را توضیح دهد.
- ۴-۱۴) عوارض تغذیه با لوله را توضیح دهد.

اهداف کلی جلسه پانزدهم:

آشنایی فراگیران با تغذیه وریدی

اهداف ویژه جلسه پانزدهم:

۱-۱۵) آشنایی فراگیران با تغذیه وریدی و محلولهای بکار رفته در آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۵) معیارهای لازم برای تغذیه وریدی مناسب را توضیح دهد.
- ۲-۱۵) انواع روشهای تغذیه وریدی را توضیح دهد.
- ۳-۱۵) انواع فرمولاهای بکار رفته در تغذیه وریدی را توضیح دهد.
- ۴-۱۵) عوارض تغذیه وریدی را توضیح دهد.

اهداف کلی جلسه شانزدهم

آشنایی فراگیران با تداخلات غذا و دارو

اهداف ویژه جلسه شانزدهم:

۱-۱۶) آشنایی فراگیران با فارماکودینامیک، فارماکوکینتیک، فارماکونومیک

۲-۱۶) آشنایی فراگیران با اثر غذا و تغذیه بر داروها

۳-۱۶) آشنایی فراگیران با داروها بر غذا و تغذیه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱-۱۶) اصطلاحات فارماکودینامیک، فارماکوکینتیک و فارماکونومیک را توضیح دهد.
- ۲-۱۶) اثر غذا و تغذیه بر داروها را توضیح دهد.
- ۳-۱۶) اثر داروها بر غذا و تغذیه را توضیح دهد.

منابع:

- ۱) کاربرد تغذیه بالینی: تألیف فرانسیس جی زیمن، دنیس ام نی. ترجمه نسرين امیدوار، آزاده امین پور، رؤیا ریاضی
- ۲) اصول تغذیه کراوس: 2512 جلد دوم، ترجمه دکتر فرزاد شیدفر
- ۳) اصول تغذیه کراوس: 2512 جلد اول، ترجمه دکتر محمد خلیلی
- ۴) راهنمای رژیم درمانی انجمن تغذیه ایران: 1382 زیر نظر فریبا شیخ

5) L.Kathleen, Sylvia Escott –Stump. Krause, s Food and the nutrition care process. 14 th ed.Elseivire.

6) A catharina r.etal.Modern nutrition in health and disease 11th ed lippinkon.

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی، بحث گروهی در سامانه نوید

وسایل و رسانه های کمک آموزشی:

پاورپینت، سامانه آموزش از راه دور نوید، اسکایپ، ادوب کانکت

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (درصد)	روش	آزمون
-	تمام جلسات	۱۰٪	شفاهی	کوئیز
۸:۳۰	۱۴۰۴/۸/۲۴	۳۰٪	تشریحی	آزمون میان ترم
۱۰:۳۰	۱۴۰۴/۱۱/۱	۵۰٪	تشریحی	آزمون پایان ترم
-	-	۱۰٪	تکالیف	حضور فعال

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در سامانه ی نوید داشته باشند و تکالیف هر جلسه را بموقع انجام دهند .
- ۲- از دیگر منابع و سایت های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۳- با اساتید ذکر شده برای برگزاری کلاس ها هماهنگ باشند .

جدول زمانبندی درس رژیم درمانی ۱

روز و ساعت جلسه : شنبه ها ساعت (۱۰-۱۲) مکان: کلاس ۱۰۵

جلسه	موضوع درس	مدرس	تاریخ	روش تدریس (نرم افزار/ وسیله کمک آموزشی)
۱	آشنایی با تیم درمان و پرونده پزشکی	دکتر سلیمانی	۱۴۰۴/۷/۵	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۲	آشنایی با واژگان پزشکی و علائم اختصاری موجود در پرونده های پزشکی	دکتر باقری	۱۴۰۴/۷/۱۲	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۳	آشنایی با گزارش پیشرفت و نحوه نوشتن گزارش پیشرفت مراقبتهای تغذیه ای	دکتر باقری	۱۴۰۴/۷/۱۹	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۴	آشنایی با نحوه مصاحبه با بیمار	دکتر باقری	۱۴۰۴/۷/۲۶	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۵	آشنایی با نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه بیماران بستری	دکتر باقری	۱۴۰۴/۸/۳	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۶	آشنایی با نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه بیماران بستری	دکتر باقری	۱۴۰۴/۸/۱۰	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۷	آشنایی با نحوه ارزیابی رژیم غذایی بیماران بستری	دکتر باقری	۱۴۰۴/۸/۱۷	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۸	آشنایی با رژیمهای معمولی بیمارستانی	دکتر باقری	۱۴۰۴/۸/۲۴	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۹	آشنایی با رژیمهای تغییر یافته بیمارستانی (مایع زلال، مایع کامل، نرم، رژیم دیسفاژی، محدود از فیبر، پرفیبر، پرکالری و پرپروتئین)	دکتر باقری	۱۴۰۴/۹/۱	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۰	آشنایی با بیماریهای ذخیره گلیکوژن و اختلالات اکسیداسیون اسیدهای چرب	دکتر سلیمانی	۱۴۰۴/۹/۸	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۱	آشنایی با رژیمهای غذایی در اختلالات متابولیکی (فیبروکیستیک و بیماری شربت افرا)	دکتر سلیمانی	۱۴۰۴/۹/۱۵	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۲	آشنایی با رژیمهای غذایی در اختلالات متابولیکی (فنیل کتونوری و گالاکتوزمی)	دکتر سلیمانی	۱۴۰۴/۹/۲۲	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۳	آشنایی با رژیمهای غذایی در استرسهای متابولیکی (عفونت، سوختگی و جراحی)	دکتر سلیمانی	۱۴۰۴/۹/۶	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۴	آشنایی با تغذیه وریدی	دکتر سلیمانی	۱۴۰۴/۹/۱۴	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)
۱۵	آشنایی با نحوه تغذیه با لوله و گاوژ	دکتر سلیمانی	کلاس جبرانی	سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)

سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث کلاسی (پاورپوینت)	کلاس جبرانی	دکتر سلیمانی	آشنایی با تداخلات غذا و دارو	۱۶
امتحان پایان ترم				۱۷

تاریخ تحویل: ۱۴۰۴/۶/۱۵

نام و امضای مدرس: دکتر داود سلیمانی
نام و امضای مدیر گروه: دکتر جلال مولودی
نام و امضای مسئول **EDQ** دانشکده: دکتر معین بشیری